

Dosarul nr. 3r-233/23
2-22068656-01-3r-13092023

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul central (jud: V.Railean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Negru, I.Dutca, E. Palanviuc)

DECIZIE

11 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecătorul

Judecători:

Aliona Miron

Mariana Pitic

Ion Malanciuc

examinând recursul depus de Victor Ciornîi,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Victor Ciornîi împotriva Primăriei Căușeni cu privire la obligarea furnizării informației
și repararea prejudiciului material,
împotriva încheierii din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 mai 2022 Victor Ciornîi a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Primăriei Căușeni cu privire la obligarea furnizării informației și repararea prejudiciului
material.

Prin hotărârea din 18 ianuarie 2023 a Judecătoriei Căușeni, sediul central acțiunea
a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 20 februarie 2023, Victor Ciornîi a depus apel, iar la data de 05 iunie 2023 a
depus motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii
contestate cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat
inadmisibil apelul depus de Victor Ciornîi, din motivul depunerii cererii de apel
nemotivate peste termen.

La 24 august 2023 Victor Ciornîi a depus recurs împotriva încheierii din 05 iulie
2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată. Consideră
că data limită pentru depunerea apelului a expirat la data de 24 februarie 2023,
menționând în acest sens că plicul poștal cu hotărârea primei instanțe ajunsese la data
de 23 ianuarie 2023 la oficiul poștal, prezentând în acest sens copia de pe plicul poștal
cu ștampila oficiului poștal cu data de 23 ianuarie 2023.

Prin referința din 19 septembrie 2023 intimată Primăria Căușeni a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 05 iulie 2023. Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc, la data de 02 august 2023 încheierea instanței de apel a fost expeditată în adresa recurentului Victor Ciornii, însă date care să confirme recepționarea ei la materialele dosarului lipsesc. Prin urmare, recursul depus la data de 24 august 2023 se consideră a fi în termen (f.d. 122).

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 18 ianuarie 2023 a Judecătoriei Căușeni, sediul central acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 20 februarie 2023, Victor Ciornii a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Victor Ciornii, din motivul depunerii cererii de apel nemotivate peste termen.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) Cod administrativ, care statuează că instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

În conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării apelului curg din momente diferite, și anume: în temeiul art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ – apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Prin urmare, în speță, termenul limită pentru depunerea apelului nemotivat, conform art. 232 alin. (1) Cod administrativ, a început să curgă la data de 19 ianuarie 2023 – ziua imediat următoare pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe și a expirat la data de 17 februarie 2023, zi de vineri.

Instanța de recurs relevă că hotărârea din 18 ianuarie 2023 a Judecătorei Căușeni, sediul central a fost contestată cu apel de către Victor Ciornîi la 20 februarie 2023, peste termenul legal admis de 30 de zile.

Or, în speță se atestă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa apelantului Victor Ciornîi, însă conform avizului de recepție contra semnătură se atestă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost notificat apelantului Victor Ciornîi la data de 26 ianuarie 2023 (f.d. 98).

Respectiv, Victor Ciornîi a cunoscut despre pronunțarea hotărârii primei instanțe la data de 26 ianuarie 2023 și a avut posibilitatea de a lua cunoștință cu dispozitivul hotărârii primei instanțe.

La caz, de către Victor Ciornîi nu a fost depusă cererea de apel nemotivată în termenul stabilit de art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

Conform art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Victor Ciornîi nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen, precum și nu a solicitat repunerea în termen a apelului.

Instanța de recurs consideră neîntemeiate argumentele recurentului, precum că termenul pentru depunerea apelului nemotivat a expirat la data de 24 februarie 2023, or legea prevede expres că termenul pentru depunerea apelului nemotivat începe a curge din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către

pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Victor Ciornîi.

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

În condițiile create, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit. b) și alin.(2) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Victor Ciornîi și se menține încheierea din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Ciornîi împotriva Primăriei Căușeni, cu privire la obligarea furnizării informației și repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Mariana Pitic

Ion Malanciuc